

Motion till riksdagen 2006/07:Sk9

av Lars Johansson m.fl. (s)
med anledning av prop. 2006/07:105

Konkurrens på lika villkor i kontantbranschen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen beslutar att alkohollagens bestämmelse om kassaregisterkrav i 8 kap. 5 a § alkohollagen (1994:1738) ska bibehållas.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att kassaregister ska certifieras igen vid ägarbyte för att ansvarsförhållandena ska vara tydliga och därigenom även skydda köparen mot eventuella problem som säljaren dragit på sig.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att kassaregistret ska genomgå en teknisk kontroll innan avyttring.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att kortläsare ska integreras i kassaregistret för att öka tillförlitligheten i kontrollen.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en utvärdering kring de grupper som undantas från lagen enligt 3 § bör genomföras senast två år efter lagens ikraftträdande.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att de små näringsidkarna ska få en ekonomisk stimulans för införskaffande av kassaregister.

Motivering

Sedan mitten av 1990-talet har de socialdemokratiska regeringarna gjort många och särskilda insatser för att bekämpa skattefusket och den ekonomiska brottsligheten i Sverige. Legitimiteten för den svenska välfärdsmodellen bygger på att både företagare och anställda gör rätt för sig. Mer omfattande och organiserad ekonomisk brottslighet är särskilt allvarlig då den är

Fel! Okänt namn på

förknippad med även annan brottslighet. Den ekonomiska brottsligheten är i dag också många gånger internationaliserad och gränsöverskridande.

Det var därför glädjande att den nya borgerliga regeringen i budgetpropositionen 2007 anslöt sig till förslag och idéer som den tidigare socialdemokratiska regeringen arbetat utifrån. Den svarta ekonomin kan givetvis inte saneras av skattesänkningar eller genom avskaffandet av skatter.

Frågan om schablonbeskattning väcktes av Branschsaneringsutredningen år 1996. Utredningen fick i uppdrag bl.a. att identifiera branscher utsatta för ekonomisk brottslighet och föreslå metoder för att sanera dessa. Branschsaneringsutredningen redovisade sina överväganden i två utredningar. Något konkret lagförslag redovisades dock inte. Dåvarande Riksskatteverket har därefter i två promemorior inventerat för- och nackdelar med att använda schabloniserade inslag vid beskattningen.

Under 2004 tillsattes en arbetsgrupp inom Finansdepartementet för att dels göra en bred genomgång av de schablonbeskattningsmodeller som tidigare hade skisserats, dels ta ställning till en lämplig modell som kompletterar och stöttar den konventionella beskattningen. Gruppen skulle vidare utarbeta ett system för att välja ut de branscher som lämpligen kunde omfattas av regler om schablonbeskattning. Syftet med arbetet var att åstadkomma ett rättvisande skatteuttag och minska omfattningen av skattefusk och svartarbete. Arbetet har resulterat i propositionen *Effektivare skattekontroll m.m.* (2005/06:169).

Under 2004 tillsattes också en utredning som antog namnet 2004 års skattekontrollutredning. I uppdraget ingick att utreda möjligheten att införa krav att näringsidkare som säljer varor och tjänster till allmänheten mot kontant betalning (de s.k. kontantbranscherna) ska hålla ett tekniskt system (kassaregister) som möjliggör en tillförlitlig efterhandskontroll av omsättningen. I uppdraget ingick också att utreda hur skattebrottsenheternas verksamhet kan effektiviseras och då särskilt kartlägga och analysera skattebrottsenheternas behov av att använda bl.a. processuella tvångsmedel. Utredningens betänkande gavs titeln *Krav på kassaregister – Effektivare utredning av ekobrott* (SOU 2005:35). Förslaget om kassaregister anmälades till EG-kommissionen. Den socialdemokratiska regeringen avsåg att återkomma med lagförslag i denna del när besked inkommit från EG-kommissionen.

Den nya borgerliga regeringen har nu framlagt en proposition om kassaregister, vilket är bra. Men från socialdemokratiskt håll ser vi behov av några tillägg.

Alkohollagens bestämmelse om kassaregisterkrav i 8 kap. 5 a § alkohollagen (1994:1738) ska bibehållas. Verksamhet som är undantagen från skattskyldighet i dag kommer i förslaget att undantas. Ett borttagande kan försvåra arbetet med kommunernas alkoholtillsyn.

Kassaregister ska omcertifieras vid ägarbyte för att ansvarförhållanden ska vara tydliga och därigenom även skydda köparen från eventuella problem som säljaren dragit på sig. Det är vidare önskvärt att kassaregistret ska genomgå en teknisk kontroll innan avyttring – detta för att fånga upp felaktiga kassaregister som senare kan komma att användas.

Kortläsare ska integreras i kassaregistret för att öka tillförlitligheten i kontrollen. Enligt regeringen är en tredjedel av kortläsarna i dag fristående. Med

Fel! Okänt namn på

tanke på den väl tilltagna övergångstiden anser vi emellertid att marknaden får tid på sig att klara omställningen till integrerade kortläsare.

Regeringen bör förbinda sig till en senare utvärdering kring de grupper som undantas från lagen enligt 3 §. Lagens syfte är att skydda seriösa företagare från illojal konkurrens. En utvärdering skulle ta sikte på om lagens syfte för de undantagna grupperna uppnås utan stöd från denna lagstiftning. Det handlar om konkurrensen mellan de undantagna grupperna och kassaregisterpliktiga företagare samt om konkurrensen inom grupperna själva. Skulle undantagen utnyttjas för illojal konkurrens och svart verksamhet bör regeringen återkomma med förslag för att komma till rätta med problemet.

Avslutningsvis vill vi också uppmärksamma att Finansdepartementet tidigare uppskattat kostnaderna för kassaregister och utifrån detta velat anslå 200 miljoner kronor 2007–2010 för bidrag till de små näringsidkarna så att dessa lättare skulle kunna införskaffa kassaregister.

Anslaget fördelade sig på 40 miljoner 2007, 60 miljoner 2008, 70 miljoner 2009 och 30 miljoner 2010. Vi socialdemokrater hade också med detta anslag i vår motion (2006/07:Fi244) med anledning av budgetpropositionen. Den borgerliga regeringen har i sin budgetproposition (2006/07:1) anslagit de medel som vi socialdemokrater tidigare förordat för 2007, 2008 och 2009. Den borgerliga utskottsmajoriteten i näringsutskottet strök däremot anslaget på 40 miljoner för 2007, vilket också blev den borgerliga majoritetens beslut i riksdagen. Lagen måste följas av pengar till de små näringsidkarna, och vi anser att regeringen i vårpropositionen eller i budgetpropositionen 2008 måste anslå de medel som behövs för ändamålet.

Stockholm den 12 april 2007

Lars Johansson (s)

Laila Bjurling (s)

Christin Hagberg (s)

Britta Rådström (s)

Birgitta Eriksson (s)

Raimo Pärssinen (s)

Fredrik Olovsson (s)

Hans Olsson (s)